

FIȘA DISCIPLINEI

Themes and symbols in early Christian art. Teme și simboluri în arta creștină timpurie. (CO+SO) Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Advanced Research in Orthodox Theology and Religious Studies/ Cercetare avansată în teologie ortodoxă și studii religioase
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Themes and symbols in early Christian art. /Teme și simboluri în arta creștină timpurie. (CO+SO)				Codul disciplinei	OME9017
2.2. Titularul activităților de curs					Conf.univ.dr. Claudia Cosmina Trif		
2.3. Titularul activităților de seminar					Conf.univ.dr. Claudia Cosmina Trif		
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					60
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Cunos, tinte de bază în specialitate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Condiții specifice atelierului de specialitate
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Condiții specifice atelierului de specialitate

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare

- Aplică principiile etice fundamentale și legislația în domeniul cercetării științifice, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de integritatea cercetării. Efectuează, revizuieste sau raportează cercetări, evitând comportamentele greșite, cum ar fi fabricarea, falsificarea și plagiatul

Redactează lucrări științifice, academice și documentație tehnică

- Redactează și editează texte științifice, academice sau tehnice pe diferite teme

Gestionează dezvoltarea profesională personală

- Își asumă responsabilitatea pentru învațarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea profesională continuă
- Se implică în activități de învațare pentru a sprijini și actualiza competențele profesionale
- Identifică domeniile prioritare pentru dezvoltarea profesională pe baza unei reflecții cu privire la propria practică și prin contactul cu omologii și cu părțile interesate

Îndrumă oameni

- Îndrumă oamenii oferindu-le sprijin emoțional, împărtășind experiențe și oferind sfaturi persoanei pentru a o ajuta în dezvoltarea personală, precum și adaptând sprijinul la nevoile specifice ale persoanei și acordând atenție solicitărilor și așteptărilor acestora

Efectuează cercetare științifică

- Se angajează în conceperea sau crearea de noi cunoștințe prin formularea de întrebări în legătură cu cercetarea, prin cercetarea îmbunătățirea sau dezvoltarea de concepte, teorii, modele, tehnici, instrumente, software sau metode operaționale și prin utilizarea de metode științifice

Aplică metode științifice

- Aplică metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare

Stabilește relații de colaborare

- Stabilește o legătură între organizațiile sau persoanele fizice care pot beneficia de comunicarea reciprocă
- Facilitează o relație de colaborare pozitivă, durabilă, între cele două părți

Interpretează texte religioase

- Interpretează conținutul și mesajele textelor religioase pentru a se dezvolta spiritual și pentru a-i ajuta pe ceilalți în dezvoltarea spirituală, pentru a aplica pasajele și mesajele corespunzătoare în timpul slujbelor și al ceremoniilor sau în scopuri de educație teologică

Efectuează misiuni religioase

- Efectuează misiuni, dezvoltate într-un context religios, în țări străine pentru acordarea ajutorului și desfășurarea de activități de caritate, pentru a-i învăța pe localnici despre religie și pentru a înființa organizații religioase în zona misiunii

Reprezintă organizația

- Actionează în calitate de reprezentant al instituției, al societății sau al organizației în raport cu lumea exterioară

Publică lucrări de cercetare academice

- Întreprinde activități de cercetare academică la o universitate, la un colegiu sau pe cont propriu, în domeniul sau de specialitate, și publică rezultatele acestora în cărți sau reviste academice, cu scopul de a contribui la domeniul sau de specialitate și de a obține acreditare academică personală
- Sintetizează informații
- Citește, interpretează și rezumă în mod critic informații noi și complexe din diverse surse

Interacționează profesional în mediile de cercetare și profesionale

- Dă dovadă de consideratie față de ceilalți, precum și de colegialitate
- Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional

Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie

- Descoperă și dezvoltă o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva
- Evaluează consecințele morale și etice ale acțiunilor
- Acționează în conformitate cu valorile etice și religioase
- Aplică o școală filosofică de gândire

Gândește analitic

- Aplică gândirea logică
- Dezvoltă o abordare analitică
- Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor

Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale

- Susține diversitatea culturală

	• Demonstrează cunoașterea dimensiunii multiculturale a societăților europene • Arată sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii • Dă dovadă de respect față de valorile și normele culturale • Dă dovadă de tolerantă și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite
Competențe transversale	<i>Aplicarea de cunoștințe de filozofie, etică și religie</i> • Studentul va fi capabil să descopere și să dezvolte o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor • Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase • Studentul va fi capabil să aplice o scoală filozofică de gândire <i>Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale</i> • Sustin diversitatea culturală • Demonstrează cunoașterea dimensiunii multiculturale a societăților europene • Arată sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii • Dă dovadă de respect față de valorile și normele culturale • Dă dovadă de tolerantă și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite <i>Gândește analitic</i> • Aplică gândirea logică • Dezvoltă o abordare analitică • Găndește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Înțelegerea temelor, simbolurilor și a expresiilor artistice definitorii din arta creștină timpurie și bizantină.
7.2 Obiectivele specifice	• Definirea și înțelegerea conceptelor fundamentale ale artei creștine timpurii și bizantine. • Analiza simbolurilor, temelor și funcțiilor artei în contexte funerare și liturgice. • Studiarea evoluției expresiilor artistice: pictură, mozaic, sculptură, icoană. • Investigarea particularităților artei creștine timpurii pe teritoriul României.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore fizice
2. Începuturile arte creștine. Precizări terminologice și spațiale	Prelegere, expunere de material didactic, vizualizare, exemplificare	2 ore fizice
3. Artă catacombilor	Prelegere, expunere de material didactic, vizualizare, exemplificare	2 ore fizice
4. Simboluri creștine	Prelegere, expunere de material didactic, vizualizare, exemplificare	2 ore fizice
Spațiul sacru al comunității creștine. Edificii de cult.	Prelegere, expunere de material didactic.	6 ore fizice

Arta monumentală și decorativă. Pictura. Sculptura. Mozaicul. Icoana	Prelegere, expunere de material didactic.	6 ore fizice
Pictura bizantină între secolele IV-VI.	Prelegere, expunere de material didactic.	4 ore fizice
Arta creștină timpurie pe teritoriul României	Prelegere, expunere de material didactic.	4 ore fizice
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Începuturile artei creștine: precizări terminologice, temporale și spațiale	Dialog, vizualizare, exemplificare.	2 ore fizice
Arta catacombelor. Ansambluri funerare în epoca paleocreștină. Catacombele din Roma. Cripte martirice.	Dialog, vizualizare, exemplificare.	4 ore fizice
Simboluri creștine	Dialog, vizualizare, exemplificare.	3 ore fizice
Edificii de cult. Ecclesia și basilica	Dialog, vizualizare, exemplificare.	3 ore fizice
Arta monumentală și decorativă. Pictura. Sculptura. Mozaicul. Icoana	Dialog, vizualizare, exemplificare.	6 ore fizice
Pictura bizantină între secolele IV-VI. Teme ale Vechiului Testament și teme ale Noului Testament	Lucrare practică	6 ore fizice
Arta creștină timpurie pe teritoriul României.	Lucrări practice	4 ore fizice
Bibliografie curs și seminar: 1. Jean Danielou , Les symboles chrétiens primitifs, Editions du Seuil, Paris, 1961 = Simbolurile creștine primitive, Amarcord, 1998. 2. Ch. Delvoye , Arta bizantină, I-II, Editura Meridiane, București, 1976. 3. David Hugh Farmer , Oxford. Dicționar al sfintilor, Univers Enciclopedic, București, 1999. Bianchi Bandinelli , Rome. La fin de l'art antique. L'art de l'Empire romain de Septime Sévère à Théodose Ier, Gallimard, Paris, 1970. 4. David Talbot Rice , Art of the Byzantine Era, Thames and Hudson, London, 1963. 5. Ion Barnea , Les monuments paléochrétiens de Roumanie, Cité du Vatican, 1977 6. Idem, Arta creștină în România, I (Sec. III-VI), București, 1979 (cu o versiune în limba engleză). 7. Dorel Bondoc , The Roman rule to the north of the Lower Danube during the late Roman and early Byzantine period, Cluj-Napoca, 2009. 8. N. Gudea, I. Ghiurco , Din istoria creștinismului la români. Mărturii arheologice, Oradea, 1988. 9. Em. Popescu , Inscriptiile grecești și latine din secolele IV-XIII descoperite în România (culese, traduse în românește, însoțite de indici și comentate de Emilian Popescu, prefată de D.M.Pippidi), Editura Academiei, București, 1976. 10. Em. Popescu, Christianitas Daco-Romana. Florilegium studiorum, București, 1994		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studiile de caz și lucrările practice se efectuează conform principiilor elaborării de lucrări de artă și rigorilor iconografiei ortodoxe.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea va reflecta calitatea artistică, originalitatea, corectitudinea tehnică și respectarea canoanelor în lucrările expuse.	Evaluare în cadrul unei expoziții semestriale sau al unui eveniment organizat special.	70%
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea va lua în considerare implicarea constantă, progresul tehnic și artistic, precum și	Evaluare cumulativă pe parcursul semestrului, incluzând prezentă, participarea activă,	30%

	respectarea cerințelor metodologice.	temele realizate și progresul artistic.	
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru a promova cursul, studentul trebuie să îndeplinească următoarele criterii: • Prezență: Participarea la cursuri și seminarii în proporția stabilită de Consiliul Facultății. • Panotare: Prezentarea în cadrul panotării a cel puțin unei lucrări reprezentative care să îndeplinească cerințele tehnice și artistice stabilite. • Activitate continuă: Demonstrarea progresului artistic prin participarea constantă la activitățile practice și îndeplinirea cerințelor stabilite de profesor.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Conf.univ.dr. Claudia Cosmina Trif

Conf.Univ.Dr. Claudia-Cosmina Trif

03.04.2025

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

17.04.2025

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".